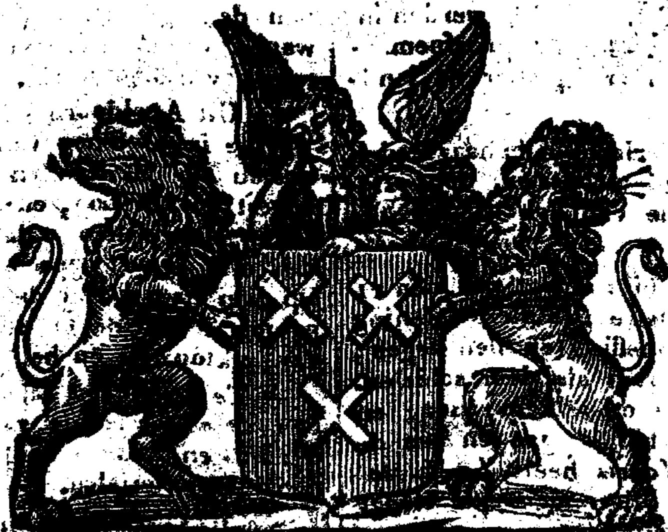
N°. 206. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk
NIEUWS- BLAD,
Donderdag 30 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS, den 27sten Augustus.

De *Moniteur* behelst heden de onderscheidene aanspraken aan den Koning bij gelegenheid van de geboorte des graven van Parijs gedaan, met de daarop gegevene antwoorden. Dezelve drukken hoofdzakelijk meest alle dezelfde denkbeelden uit. Het antwoord door den Koning op de aanspraak van den heer *Barthe*, grootzegelbewaarder en minister van justitie en eeredienst, gegeven, is merkwaardig om de bepaaldheid waarmede de Koning daarbij zijne gevoelens uit. Hij geeft daarin de hoop te kennen, dat de jonge vorst ten volle de vruchten zal genieten die men thans begint te plukken en dat de stormachtige en onrustige tijden zich niet vernieuwen, maar dat hij daaruit nuttige lessen zal trekken, om de hernieuwing derzelven voor te komen. Door dezelven zou de jonge vorst, de groote hem opgelegde taak leeren vervullen, zich het vertrouwen en de genegenheid van het land verwerven en, even als de Koning, het geluk hebben, Frankrijk die rust en voorspoed te zien genieten, die het geluk en de troost van 's Konings leven uitmaakten. Ik hoop, vervolgde de Koning dat hij geheel zal doordrongen worden van den geest onzer instellingen, dat hij weten zal, dat men slechts door de eerbiediging van ieders regten ook de zijne kan doen eerbiedigen, en niet vergeten, van hoeveel belang het is, om zich te wachten van die dwaze zucht tot overschrijding en verandering, die even noodlottig voor de Koningen als voor de natien is. Wachten wij ons meer en meer voor het gevaar van de volmaaktheid te ver te willen drijven en zijn wij op onze hoede tegen die zinsbegoochelingen en ijdele theoriën, welker in praktijk brenging den val der gouvernementen en de omkeering der maatschappij ten gevolge heeft.

— De stedelijke raad der hoofdstad heeft eene som van 125,000 fr. gestemd voor de feesten die ter gelegenheid der geboorte in Parijs zullen gevierd worden.

— De hertog *van Orleans* heeft insgelijks eene som van 25,000 fr. ten behoeve der armen aan den aartsbisschop van Parijs gezonden.

— De gesteldheid van de hertogin *van Orleans* is volgens het uitgegeven bulletin voldoende.

— In de gewone correspondentie van hier, leest men heden het volgende: Eenige dagbladen hebben veel ophef gemaakt van bevelen aan batterijen artillerie gegeven, om zich naar de noordelijke grenzen te begeven, waaruit terstond het besluit werd opgemaakt, dat men gereed was voor een tijdelijken oorlog. Het schijnt zeker dat al die bewegingen slechts plaats hebben ten gevolge van de in de jongste zitting door de kamers gestemde wet, betrekkelijk de vermeerdering van het effectief der speciale wapenen.

— De *Moniteur* behelst dezer dagen de lijsten der presidenten en secretarissen door de algemeene departementsraden gekozen. Heden laat het officiele orgaan zich omtrent de gedane keuzen uit, zeggende: dat de constitutionele opinie, de vrienden van orde en wet eene overgroote meerderheid bij de keuzen uitmaken en dat de geest die deze ligchamen bezielt, op nieuw de door de onderscheidene gedeelten der oppositie opgevatte hoop te leur stelt.

— Volgens eene opgaaf, hebben de onderscheidene fabrijken, van zijde stoffen in Frankrijk voortgebragt in 1835, voor 185,976,000 fr., in 1836, voor 196,000,000 fr. en in 1837, voor 200,000,000 fr. Men rekent voorts dat er jaarlijks eene som van 50 millioen fr. voor den aankoop van zijde naar buitenlands gaat. Daaruit mogt de noodzakelijkheid blijken om de zijdeteelt meer en meer in Frankrijk te bevorderen.

— Uit Perpignan schrijft men dat het proces van den generaal *Brossard* tot den 25sten dezer uitgesteld was. De belangstelling in deze zaak was bijzonder verlevendigd door de komst te Perpignan in de laatste dagen van een aantal hoofd officieren en aanzienlijke Arabieren, die tot getuigen moeten strekken.

— Verscheidene fransche reizigers voor handelszaken, die zich te Milaan bevonden en er gedurende de krooningsfeesten dachten te blijven, hebben bevel bekomen de stad tegen den 10den dezer te verlaten.

— Uit Bayonne schrijft men van den 23sten dezer:

» Rapporten uit Onate van den 20sten dezer ontvangen, behelzen geen belangrijk nieuws. Men gelooft algemeen, dat de graaf van *Luchana* Estella niet ernstig bedreigen zal, dan na den afloop der operatie van het leger van het centrum.

— De dagbladen uit Saragossa van den 21sten behelzen niet de minste bijzonderheid over de gebeurtenissen die sedert den 15den hebben plaats gevonden. Eene correspondentie uit die stad van dezelfde dagteekening houdt, dat het gemis van berigten omtrent Morella veel ongerustheid verwekte. Men meende te weten dat de karlisten al de wegen tusschen Morella en Saragossa afgesneden hadden.

— Uit Madrid wordt van den 20sten dezer geschreven:

» Het schijnt dat men zich met het huis *Rothschild* niet heeft kunnen verstaan; van geene overeenkomst is er nog gebleken, en, luidens een algemeen verspreid gerucht, zijn de onderhandelingen onbepaald geadjourneerd.

» Het ministerie heeft eene schikking met de bank getroffen, waardoor in de oogenblikkelijke verlegenheid voorzien wordt. De bank heeft namelijk in een voorschot van zes millioen realen bewilligd; vier daarvan zijn terstond aan den generaal *Espartero* gezonden, anderhalf naar den generaal *Oraa* en 600,000 realen aan den generaal *Narvaez*. De van staatswege gepensioneerden, die tot de uiterste behoefte vervallen waren, hebben eene maand achterstand bekomen. Kortom, men schept een weinig adem; mogten er weldra andere hulpbronnen geopend worden!

» De generaal *Latre*, hoezeer geneigd om uit het bestuur te treden, zal, op het verzoek van de koningin, vooreerst in het ministerie blijven.

» *Munagorri* heeft 3000 man onder zijne bevelen, doch slechts 1200 zijn uitgerust en gewapend. Het gerucht loopt, dat hij binnen 10 of 12 dagen door de vallei van Bastan in Spanje zal trekken. Hij wordt door Engeland beschermd, want gedurig wordt hem van daar hulp toegezonden."

— Meest alle fondsen waren heden tot daling gestemd. Deze flaauwheid in den koers schreef men toe aan de geruchten van eene breuk met Zwitserland en de verongeluking des heeren de *Montebello*. De aandeelen op de spoorweg waren evenzeens dalende. De notering was heden (27 *Augustus*): 5 pCt. 111,55; 3 pCt. 80,85; Nap. r. 99,75; Sp. Ardoin 21 ¾; Rom. L. 102.

Duitschland.

FRANKFORT, den 26sten Augustus.

Alhier is aangekomen de heer baron *van Zuylen van Nyevelt*, staatsraad, gouverneur der provincie Vriesland. Voorts zijn alhier aangekomen de prins *von Solms*, de jonge prins *Paskewitsch*, enz.

— Het is thans zeker, dat zeven van de op den Hardenberg in hechtenis zijnde personen naar Amerika zullen worden vervoerd.

— Z. H. de regerende hertog van Nassau is, den 24sten, van Munchen te Wurzburg aangekomen, zich naar de baden van Kissingen begevende.

— In berigten uit Berlijn van den 26sten wordt gesproken van de vernieuwde reis des prinsen *Wilhelm*, zoon des konings, naar de Rijnprovincien. Men wilde dezelve in verband brengen met de hollandsch-belgische aangelegenheden, waartoe de prins met bijzondere instructien zou voorzien worden. Men meende te Berlijn, dat bij den tegenwoordigen zoo ingewikkelden stand van zaken de voorzigtigheid eenige militaire demonstratien noodzakelijk maakte.

Blijkens de berigten uit Berlijn van den 19den, zal de keizer van Rusland, na met den koning van Pruissen de wapenschouwingen nabij Maagdenburg te hebben bijgewoond, tegen het midden van September nog eenige dagen te Berlijn vertoeven, en in die dagen de eerste helft van den spoorweg van Potsdam naar Berlijn geopend worden. In het midden van October worden de keizer en keizerin te St. Petersburg terugverwacht.

— In berigten uit St. Petersburg tot den 18den Augustus wordt gemeld, dat de spoorweg, tusschen die stad en Zarskoje-Selo gedurende de maand Julij door ruim 66,000 personen bereden, en het gedeelte van Sarkoje-Selo naar Pawlowsk door 34,000 reizigers. De gezamenlijke ontvangst in die maand bedroeg [illegible] roebels. Een te St. Petersburg aangekomen Hollandsche architect, van *den Driessen* geheeten, wilde in de stad de omnibussen invoeren. Zijn plan scheen bijval te vinden.

De stad Odessa, behoort thans tot de rijkste steden van Rusland. Hare inkomsten bedroegen in het vorig jaar omtrent anderhalf millioen roebels. Meer dan 100,000 roebels werden er naar trottoirs in de straten besteed.

Op de laatste jaarmarkt van Korennoi, in het gouvernement Kursk, bedroeg de waarde der aangebragte goederen omtrent vier en een half millioen roebels, waarvan voor bijna de helft verkocht werd.

In de Alexandroffskische kanongieterij te Petrosawodsk werden in het vorig jaar 647 stukken geschut gegoten. Bij de proefnemingen sprongen er 6; van de overige werden er 34 voor de landmagt en 608 voor de vloot bestemd.

— Het heeft Z. M. den koning der Nederlanden behaagd den president van het hof van appel van het hertogdom Nassau, den vrijheer *von Preuschen tot Liebenstein*, de orde van den Nederlandschen Leeuw te verleenen.

— Z. M. de Koning van Beijeren heeft, bij rescript van den 11 dezer, bevolen, dat bij de katholijke militaire godsdienstoefening voortaan weder, even als vroeger, bij de opheffing en den zegen, geknield moet worden, zoowel door officieren als door soldaten. Hetzelfde moet geschieden bij de processie op sacramentsdag en op de wachten, als het Hoogwaardige voorbijgedragen en aan de manschappen de zegen gegeven wordt. Voorts heeft Z. M. bepaald, dat het eerbewijs van front maken alleen voor het Hoogwaardige, voor HH. MM. en de verdere Vorstelijke personen moet plaats hebben, en dat ook officieren zich naar deze bepaling moeten gedragen. Wanneer enkele officieren of soldaten het Hoogwaardige ontmoeten, zullen zij moeten blijven staan en het hoofd ontblooten, zoo ook bij gewone kerkparaden, wanneer zonder geweer in de kerk gemarcheerd wordt.

— Volgens berigten uit Lucern van den 19den, had de fransche gezant, *Montebello*, den vorigen dag eene tweede nota aan den president van den landdag ingediend. Van den inhoud dezer nota was intusschen bij de leden van den landdag evenmin als onder het publiek iets bekend; dezelve was alleen aan den gezant van Thurgau medegedeeld, zoo dat men verwacht, dat dezelve zeker in de zitting van den grooten raad van dat kanton op den 22sten zou ter spraak komen.

— Te Weenen werd den 20sten dezer van eene mogelijke nieuwe leening gesproken; de tegenwoordige buitengewone uitgaven der schatkist zijn welligt de aanleidende oorzaken van dit gerucht.

Den 22sten heeft te Weenen de opening van een tweede gedeelte van den spoorweg, Keizer-Ferdinands-Noordbaan geheeten, plaats gehad.

Nederlanden.

Breda, den 29sten Augustus.

Z. M. heeft dezer dagen een besluit genomen, waarbij aan de gezagvoerders der zeeschepen en zeevaartuigen, welke te Amsterdam aankomen, wordt toegestaan, om de gelden, die, ingevolge de bijzondere reglementen voor het loodswezen van de zeegaten van Texel en van die van Terschelling en het Vlie, vastgesteld bij Zr. Ms. besluit van 5 Julij 1835 (*Staatsblad* n°. 21) ten kantore van de ontvangers der loodsgelden, te Willemsoord en Terschelling moeten worden betaald, voortaan, des verkiesende, te betalen te Amsterdam, bij den door het departement van marine te benoemen sub-ontvanger der loodsgelden aldaar, tegen voldoening aan denzelven door den handel, *van een ten honderd boven het verschuldigde bedrag* der loodsgelden.

— Zijne Majesteit heeft, onder dankbetuiging wegens een door den heer kanselarij-secretaris bij de koninklijk-pruissische regering te Keulen, *F. Hebenstreit*, vervaardigd en Hoogstdenzelven aangeboden handschrift, aan denzelven doen uitreiken een geschenk van tien tienguldenstukken, en bevolen, dat het handschrift op de Koninklijke bibliotheek zal geplaatst worden.

— Van wege den directeur voor de marine, is aan de zeevarenden bekend gemaakt, dat de op het westeinde van het eiland Schouwen gebouwd wordende kustlichttoren, bestemd om de zich aldaar op de duinen geplaatst vindende twee steenkolenvuren, door een draaijend lenzen lamplicht der eerste grootte te doen vervangen, thans zoo hoog is opgetrokken, dat dezelve uit zee over de duinen zigtbaar is.

— Te Amsterdam heeft ll. zondag, ter voortzetting van het feest van 's Konings verjaardag, het admiraalzeilen op den Buiten-Amstel plaats gehad. Reeds vroeg in den morgen verlieten prachtig versierde en snelzeilende pleiziervaartuigen de Amstelhaven, koers zettende naar den omval. De wind was bijzonder gunstig, doch ging later op den dag zoo geheel leggen, dat de zeilen niet dan met moeite konden volgehouden worden. Schoon deze omstandigheid het genoegen der liefhebbers eenigzins verminderde, en de ervaren stuurlieden in die manoeuvres belette, welke anders zoo opmerkenswaardig zijn, en die het geheel eene verscheidenheid en leven bijzetten, waardoor zulk een tooneel de grootste belangstelling wekt, zoo lokte het fraaije weder daarentegen eene zoo aanzienlijke menigte toeschouwers uit, dat de beide boorden van den Buiten-Amstel, zoo verre het gezigt reikte, met menschen van allerlei stand en rang, en rijtuigen van allerhande soort, als bedekt waren. Eene talrijke schaar van aanzienlijke vrouwen, niet alleen aan boord van den admiraal, vice-admiraal en schout-bij-nacht, maar ook in bijna al de overige vaartuigen, verhoogde het schitterende van het tafereel.

Gepaste vreugde heerschte onder de feestvierenden, en heerlijk klonk de muzijk van het admiraalsjagt over het watervlak; de toonen der Vaderlandsche liederen streelden niet slechts de ooren der aanwezenden, maar stemden hunne harten tot verhoogd gevoel voor Koning en Vaderland.

[illegible] vuurwerk besloot de plegtigheid van den dag. Te midden eener schitterende verlichting praalden daarbij het beeld van den geliefden Vorst, de vaderlandsche vlag en het stedelijk wapen van Amsterdam; alle welke voorstellingen met den meesten smaak waren bewerkt.

— Uit Apeldoorn schrijft men van den 25sten Augustus: » Hoewel de ingezetenen van deze gemeente dit jaar het genoegen moesten missen, Z. M. hunnen geliefden koning op Hoogstdesselfs geboortefeest op het Loo, en dus in hunne nabijheid, te zien, hebben zij echter niet willen nalaten, hunne deelneming aan dien belangrijken dag door gepaste vreugdebedrijven aan den dag te leggen. Op dien dag waren de meeste huizen met vlaggen versierd en des avonds heerschte er eene ongestoorde vrolijkheid bij het branden van pektouwen en het afsteken van verschillende vuurwerken.

— Te Nijmegen zal den 17den September aanstaande plaats hebben de aanbesteding van het op te rigten lokaal voor schouwburg, muzijk- en teekenschool, enz. met de levering van de voor den bouw noodige materialen.

— Uit Vlissingen schrijft men van den 27sten Augustus: » De stoombooten *Antwerpen*, *John Britton*, en *the City of Hamburg*, *J. C. Hutt*, beide van Londen, met stukgoederen, heden in den vroegen morgen uit zee komende en door een' zwaren dikken mist overvallen zijnde, zijn omhoog geraakt, zittende de eerstgemelde op den westkant van den Calloot, [illegible]. Men is bezig om de goederen uit *de Antwerpen* over te laden, ten einde dezelve bij hoog water vlot te krijgen.

» In den avond van den 25sten dezer is, op de hoogte van Ostende z. z. w. w., afstand 4 mijlen, in goeden staat zeilende, gepraaid het Nederlansch driemastschip *Neerlands Koningin*, kapit. *J. C. Hahn*, van Batavia naar Rotterdam.

Het *Journal d'Anvers* van heden vermeldt, dat de stoomboot *the city of Hamburg* reeds gisteren morgen behouden te Antwerpen was aangekomen. De beide stoombooten hadden 115 passagiers aan boord. Het Antwerpsch blad roemt de wijs waarop te Vlissingen, vooral door den opperbevelhebber, hulp was verleend.

— Uit Keulen schrijft men van den 25sten Augustus: » De scheepvaart welke tegen het einde van junij was verflaauwd, is in de maand julij wederom levendig geworden, inzonderheid door het ontbieden van aanzienlijke hoeveelheden ijzer, suiker en olie. Dordrecht treedt in steeds meerdere betrekkingen met Keulen en schijnt voor den Rijnhandel eene gewigtige plaats te worden. In het tijdvak van 16. Junij tot 15 Julij zijn hier aangekomen 697 geladen vaartuigen, waaronder 32 stoom- en 18 andere schepen uit Holland met 72,770 cnts. Voorbijgevaren zijn 164 schepen, waarvan uit Nederland regtstreeks naar Koblentz 3, met 8457 cnts. en naar vreemde bovenlandsche havens [illegible] met 66,332 cntrs. Afgevaren zijn 339 schepen, waaronder [illegible] stoombooten van de Keulsche en 25 van de Dusseldorfer maatschappij, [illegible] met 8560, de laatste met 986 cntrs.

— Luidens de correspondentie uit Konstantinopel van den *Morning Chronicle*, was het engelsch schip *the Cruizer*, kapitein [illegible], hetwelk door de bladen van de havens der Middellandsche Zee [illegible] is geworden door de Russen te zijn genomen, op de kust van [illegible] cassia den 24sten julij nog te Trebizonde. De gezegde tijding zou derhalve onnaauwkeurig zijn.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (28 Augustus) waren genoteerd: Belg. 101 ½; O. Met. 106 ½; Sp. Ardoin 19⅜, ¼; Nap. r. 93⅝; Rom L. 101 ½; Certif. te Antw. 100 ¼; Braz. 81. — Wissel op Amst. ½ pCt. verl. pap.; ⅝ pCt. kont.; op Rott. ⅝ pCt. verl. pap. en kont.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Op den 17den ll. overleed te *Berlijn* de als dichter en reiziger even vermaarde Adelbert von Chamisso, die in het vak van kunst en wetenschap bijzondere verdiensten bezat. Hij was in 1781 op zijn vaderlijk slot *Boncourt* in *Champagne* geboren en bereikte alzoo den ouderdom van [illegible] jaren. — Door den sterrekundige Gruithuizen, te *München*, is in de Buitsche bladen een berigt geplaatst, omtrent de weder verschijning in dit jaar van de komeet van Encke, welke op den 19den December aanstaande zijn perihelium moet doorgaan. » Toen" — dus zegt Gruithuisen — » toen de tegenwoordige directeur der koninklijke sterrewacht te *Berlijn*, Encke, nog adjunct van het observatorium nabij *Gotha* was, en Pons te *Marseille*, den 26sten November 1818, eene komeet ontdekte, vond Encke, door berekening, weldra, dat zij dezelfde was die in 1786, 1795 en 1805 was gezien en dat zij een omlooptijd van drie jaren en 115 dagen had. [illegible] dekking baarde veel opzien, [illegible] ger slechts de *Halleysche komeet* van [illegible] jaren en [illegible] van 77 jaren omlooptijd. [illegible] berekeningen, is de juistheid der resultaten zoo groot geworden, dat men in dezelve evenveel vertrouwen stelt als in die van ieder der vroeger bekende planeten." Volgens de berekeningen van den heer Bremiker, uit tienjarige waarnemingen afgeleid en voorkomende in Schumachers *astronomischer Zeitschrift* van de maand Junij, is, bij den doorgang van het perihelium, op den 19den December 1838, des middags, [illegible] bare tijd te *Berlijn*:

De middelbare lengte der komeet	$M = 0° 0' 6'',59$.
Middelbare dagelijksche beweging	$\mu = 1071'',8372$.
Lengte van het perihelium	$\pi = 157° 27' 34'',8$.
Excentriciteitshoek	$\varphi = 57° 41' 44'',0$.
Neiging der baan	$i = 13° 21' 29'',0$.

De heer GRUITHUIZEN berekent verder; dat de middelbare afstand dezer komeet van de zon, van 1819 tot 1828, heeft bedragen = 2,222,093 afstanden der zon van de aarde, of 45,933,540 geographische mijlen, en dat haar tegenwoordige omlooptijd bedraagt drie jaren, 114 dagen, 2 uren, 38 sekonden. Op den 1sten Augustus ll. was de afstand dezer komeet van de aarde nog bijna 40 millioenen geographische mijlen en van de zon over de 46 millioen; op den 1sten September is zij 25,670,000 geogr. mijlen van ons; den 4den October nog 12,736,000 mijlen; zij is dan zelfs met zwakke kijkers volkomen zigtbaar, haar afstand van de zon is dan 31,073,000 geogr. mijlen; den 22sten October zijn de afstanden van ons 6,788,000 geogr. mijlen, en van de zon 25,539,200. Van den 1sten November is de komeet voor zonnen-op- en ondergang zigtbaar, zij nadert nu meer de zon, zoodat zij den 2den December van dezelve verwijderd is 11,234,400 geogr. mijlen en van ons 10,470,500 mijlen. De afstanden van de zon nemen af tot den 19den December, wanneer de komeet door het licht der zon niet meer zigtbaar is; de afstand bedraagt dan 7,109,940 geogr. mijlen; deze neemt van dat tijdstip dermate toe, dat dezelve op 1 Januarij 1839 reeds 27,369,900 geogr. mijlen groot is. — Ook de komeet van BIELA, door den sterrekundige van dien naam in 1826, en sedert door GAMBART waargenomen, komt in Julij 1839 in de nabijheid van de zon, doch zal, uit hoofde van haren dan nog verren afstand van de aarde, en dewijl zij bestendig onder de zonnestralen zal verborgen blijven, bezwaarlijk zigtbaar zijn. — Op den 9den vierde het geneeskundig *Frederik-Wilhelm's-genootschap* te *Berlijn* den dag zijner stichting. De geheimraad en officier van gezondheid bij den staf Dr. VON WIEBEL toonde daarbij, in een statistiek overzigt, het nut en de verdiensten des genootschaps aan. Sommigen intusschen te *Berlijn*, zijn van meening, dat dit genootschap en dergelijke, in een tijd opgerigt, toen de geneeskundigen voor de mindere klasse uit de baardscheerders gekozen werden, van groot nut waren, doch thans, bij de toenemende en grondiger beoefening der geneeskunde, als overtollig konden aangemerkt worden, en slechts uit hoofde van hunnen ouderdom en eerwaardigheid in stand bleven. Volgens deze lieden bestond dan ook de genees- en heelkundige militaire Akademie en het Instituut voor Heelkundigen nog slechts in naam. — Het overschot van het onlangs te *Frankfort* gehouden zangfeest, dat voor het *Mozarts* Instituut bestemd was, heeft op ver na niet zooveel bedragen als men gedacht had, zijnde nog geen 1300 fl., terwijl men de ontvangst op 8 à 9000fl. schat. Met de bijzondere giften is dan nu nog slechts ruim 4000 fl. voor die inrigting bijeen.

ITALIË. — De geleerde wereld heeft het verlies te betreuren van den markies MARINI, die in de eerste helft dezer maand te *Rome* overleed. Behalve onderscheidene vroeger door hem uitgegeven werken, had hij onlangs eene kostbare uitgave van VITRUVIUS het licht doen zien, waarvoor hij van een aantal der Europesche vorsten bijzondere bewijzen van onderscheiding ontvangen had. — Z. H. de Paus heeft de onlangs opgevatte zucht voor Etrurische oudheden, welke eenige maanden tot groot voordeel van het door hem gegrondveste Etrurische Museum geduurd heeft, verwisseld met die voor gedenkstukken van Egyptische kunst en oudheid. Voorwerpen van de laatste soort, worden thans door de commissie van [illegible] bijna in [illegible] de verzekering gegeven, dat hij voor de eerste genoeg gedaan had om zijn' naam te vereeuwigen; thans moest hij aan een Egyptisch Museum denken.

FRANKRIJK. — De maatschappij van oudheidkundigen in *Normandye*, heeft op den 27sten dezer hare eerste zitting gehouden, onder het presidentschap van den heer GUIZOT. — De homöopathische leer, die in Frankrijk nooit grooten opgang heeft gemaakt, schijnt aldaar weder van lieverlede in onbruik en vergetelheid te geraken. Een dezer dagen te *Parijs* uitgekomen geschrift van een' jongen geneesheer, *l'Homoeopathie mise à la portée de tout le monde*, *par* L. FLEURY, heeft een' nieuwen slag aan de toepassing dier leer toegebragt. De schrijver gaat van het beginsel uit, dat de beste wijs om de ongerijmdheid eener theorie te bewijzen, dikwijls gelegen is in dezelve onbepaald aan te nemen en zich te vergenoegen met derzelver toepassing ter toets te brengen; dit nu doet hij met de ontleding van de voornaamste verschijnselen door HAHNEMANN aan het gebruik der homöopatische geneesmiddelen verbonden. Verscheiden der tot dat einde bijgebragte voorbeelden, doen met der daad glimlagchen en zijn weinig geschikt om het geloof aan de deugdelijkheid der homöopathische leer te versterken. Het tweede gedeelte van het geschrift behandelt meer bijzonder het praktikale van de geneeskunde, welke de schrijver overigens geheel verwerpt. — In een dit jaar te *Parijs* verschenen werk van den heer MACAREL, *de la fortune publique en France*, komt eene opgave voor, van een gedeelte der letterkundige schatten, te weten, de nationale bibliotheken te *Parijs*, volgens welke het getal der deelen dat ieder derzelven bezit, als volgt bedraagt:

	deelen	handschriften
Koninklijke Bibliotheek	700,000	80,000
Mazarijnsche »	90,000	3,437
Bibliotheek van het arsenaal	177,000	6,000
——— van Ste. Genoveva	200,000	3,500
——— van het ministerie van marine	81,200	250
——— van de archieven van het rijk	14,000	»
——— van de kamer der pairs	18,000	»
——— van de kamer der gedeputeerden	52,000	»
——— van het depot van oorlog	23,000	800

De koninklijke bibliotheek bezit bovendien 1,200,000 platen, 40,000 kaarten en, volgens den gezegden schrijver, de rijkste penningverzameling die in *Europa* bestaat. Het depôt van oorlog bezit, behalve het opgegevene, nog 5000 gegraveerde en 800 geteekende kaarten.

NEDERLANDEN. — Het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, heeft op den 27sten dezer te *Amsterdam* zijne 31ste algemeene vergadering gehouden, wordende dezelve voorgezeten door heer H. H. KLIJN, voorzitter der vierde klasse, terwijl het secretariaat, door den heer J. DE VOS WZ., secretaris dier klasse, werd waargenomen. Na het ten einde brengen der gewone werkzaamheden, is tot algemeenen voorzitter voor het volgende Instituuts-jaar geproclameerd, de heer W. S. SWART, voorzitter der eerste klasse, ten gevolge waarvan de werkzaamheden van den algemeenen secretaris zijn overgegaan op den heer G. VROLIK, secretaris der laatstgenoemde klasse. Met eene gepaste toespraak werd deze vergadering door den voorzitter geopend en gesloten. — Uit *'s Hage* verneemt men, dat de heer SWAAN, oud-commissaris der domeinen, tot lid verkozen is van het oudheidkundig Instituut te *Athene*.

BOEKBESCHOUWING.

MARIA VAN EGMOND. Een verhaal uit den ouden tijd. Te Amsterdam bij J. C. VAN KESTEREN. 1838. 8°. bl. 286. Prijs *f* 2,50.

Dit boekje, als roman beschouwd, komt ons vrij alledaagsch voor; eene vrijaadje, een oom, eene daaronder lijdende schoone maagd, en een in het ongeluk gesteld ridder, en dergelijke noodige ingredienten meer, zijn hier ruimschoots voorhanden; en als zoodanig treedt het onopgemerkt in de rij dier veel geschrevene romans, die tot niets anders nut zijn, dan om den kostbaren tijd te dooden. Maar als men in acht neemt dat de onbekende schrijver eenen historischen plooi aan zijn geschrift heeft willen geven; en dit aanspraak zoude willen geven op den rang van geschiedkundigen roman, dat is van zoodanig werk, waarvan de grondslag historisch waar is, dan bezit het onderhavig werk hoegenaamd geene verdiensten. Gelukkig toch heeft de schrijver ons gewaarschuwd dat de geschiedenis van *Maria van Egmond* in het duister ligt; en dat geeft hem voorzeker vrijheid om zijnen roman in te kleeden naar goeddunken, maar dat vermogen is echter zoo onbepaald niet als men zou willen doen gelooven. Onzes bedunkens, heeft de schrijver hier misgetast in vele opzigten: *Maria van Egmond* namelijk latende leven in den aanvang der dertiende eeuw (in 1219), heeft de schrijver uit het oog verloren, dat toenmaals de achting die men het schoon geslacht toedroeg en waarmede men hetzelve bejegende, het plegen van gewelddadigheden, als het op de pijnbank uitstrekken en martelen eener adellijke jonkvrouw als ongeloofelijk moet beschouwd worden; wanneer vooral, zoo als hier, die martelaar de naaste bloedverwant van het slagtoffer wezen moest. *Van Leeuwen* spreekt in zijn geslachtregisten van *Egmond* slechts meer dan eene eeuw later van eene jonkvrouw van den naam van *Maria*, die gehuwd geen kinderen had. De grove dwaling om *Ridder* als een rang van elken Edelman aan te zien en *Schildknaap* gelijk te stellen met kamerdienaars of stalknechts, althans weinig meer, bederft hier het geheele werk. De schrijver had zich kunnen laten te regt brengen door *van Leeuwen*, die Bat. Ill. fol. 719 § 37 zegt: Naast aan de Ridderen komen de schildknapen, van Titel, Staat en Waardigheid, een trap *hooger* dan gemeene Edelen, en minder dan de Ridders; en was eene *waardigheid* en titel van den oorlogh zonder vaste bediening enz. De oudste zonen van baronnen en de jongere zoonen van het stamhuis voerden dien titel gelijk men weet, en de geschiedenis leert, dat schildknapen in hoog aanzien stonden bij de Vorsten; en de Ridderlijke waardigheid niet door ieder verkregen werd. — Nog is de schrijver in eene schier onverklaarbare dwaling vervallen, door in het denkbeeld te verkeeren, als of de inwendige inrigting van kasteelen of sloten overal dezelfde zoude geweest zijn; en de versierselen in de zalen of de plaatsen van huisselijke Godsdienst-oefening volkomen gelijk zouden geweest zijn in de woning van het eene geslacht als in het andere; ovenеens als of bij voorbeeld de sloten die in de tiende eeuw gesticht waren, niet eene geheel andere in- en uitwendige gedaante en versiering zouden gehad hebben, als die in de twaalfde en dertiende eeuwen gebouwd zijn; wat hier meer ook van zijn moge, ons gevoelen is, dat er een hemelsbreed verschil is, tusschen de geschiedkundige romans van eenen *van Lennep* en tusschen dien van den onbekenden schrijver uit Noord-Holland, en hiermede stappen wij af van dit onderwerp. Wat de uitvoering aangaat, de drukpers en de graveur zijn niet achterlijk gebleven; wij hebben een fraaijen titelplaat en eene zindelijke uitgave ter aanprijzing van dezen roman geleverd. Jammer is het, dat de inhoud zoo weinig aan het uiterlijke beantwoordt.

In ons nommer van den 19. en 20. Augustus jl. deelden wij het voornemen mede van den Heer ALEXANDRE, Directeur der Fransche Opera, om gedurende de maanden October en November alhier met een geheel nieuw Gezelschap Operisten eenige Representatien in onzen Stads-Schouwburg te geven. Wij zijn thans in staat gesteld de navolgende naauwkeurige opgave der Acteurs en Actrices van dit Gezelschap te doen, waarmede de Heer ALEXANDRE zich voorstelt de provincien *Zuid-Holland*, *Noord-Braband*, *Gelderland*, *Overijssel* en *Groningen* te bezoeken.

MM. CHAMBRANDE, 1er rôle, van *Rijssel*; ALFRED, jeune premier, van [illegible]; ADOLPHE, second amoureux, van *Luik*; BOUQUET, comiques marqués, grimes, van *Luik*; ALEXANDRE, comiques en tous genres, van *Amsterdam*; JULES, second comique, van *Brussel*; LECOURT, pères, rôles de convenance.

Mme Chamarande, jeune 1er rôle, forte jeune première, van den keizerlijken schouwburg te *St. Petersburg*.

Mlle Sophie Caris, 2ème amoureuse, ingénuités, travestis, van *Rouaan*; Charlotte Warin, duègne, mères nobles, uit het tweede theatrale arrondissement; Fanny, 2ème amoureuse, soubrette dans la comédie, van *Brussel*; Angelina, utilités; Camus, régisseur; Mulheim, orkestmeester; d'Harcourt, souffleur.

Artistes en représentation.

Mr. Margaillan, baryton ex-artiste van *Amsterdam* en van *Brussel*, voor het volgende jaar geëngageerd aan de Opéra Comique, te *Parijs*.

Mme Tomassi, 1ère chanteuse; Mme Vadé Bibre, forte 1ère chanteuse, geëngageerd te *Rijssel*; Mlle Jenny-Vestpré, van het théatre des variétés te *Parijs*.

De Heer Alexandre houdt zich overtuigd, dat de gunstige verwachting, welke thans reeds van zijn Gezelschap bij het Publiek bestaat, niet door hem zal te leur gesteld worden. De meeste der Sujetten zijn met lof bekend en met de ondubbelzinnigste toejuiching elders overladen.

Door eene goede keuze der stukken en wezenlijke inspanning van krachten, vertrouwt hij dat zijn Gezelschap ook alhier eenige roem zal kunnen inoogsten.

Gewis in ons Vaderland, waar men de kunsten weet te waarderen, zal het den Heer Alexandre, wiens onvermoeide ijver, zoowel als zijn voortreffelijk spel, de meeste lof verdienen, aan geene aanmoediging en ondersteuning ontbreken, ten einde zijne zware kosten en opoffering beloond te vinden.

Mogt dit al dadelijk blijken, door ruime Inteekening op de Abonnementslijsten die hij voornemens is den 1sten October het Kunstminnend Publiek te doen aanbieden! Eene zeer matige prijs-bepaling zal een ieder zulks gemakkelijk maken en dezen Winter menige genoegelijke avond kunnen doen genieten.

*** Heden overleed alhier mijn teedergeliefde Echtgenoot AUGUST JOSEPH LE MOINE, in leven gepensionneerd Kapitein der O. I. Bezittingen, Ridder der M. W. O. 4de Klasse.

Breda, — Wed. LE MOINE,

28. Augustus 1838. — Geb. M. E. F. J. de Rasse.

Eenige Kennisgeving.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den Heer HERMAN STUERMAN, overleden te *'s Princenhage*, wordt verzocht daarvan betaling of opgave te doen vóór 1°. October aanstaande, aan H. W. SCHAUIKES, te *Breda*, als Executeur Testamentair.

*** Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, als daartoe geregtelijk benoemd, zal, ten overstaan van het Vredegeregt van het Kanton *Breda*, voor zijne Principalen, op de als te noemen dagen en plaatsen, des namiddags ten vier ure, publiek Veilen en 14 dagen daarna finaal Verkoopen, de navolgende VASTE GOEDEREN.

1e Koop. Een HUISJE en ERVE, gestaan en gelegen aan de westzijde van de Gampelstraat te *Breda*, gemerkt B. 352, kadastraal beschreven Sectie A., No. 400. — Aan te vaarden zoo als hetzelve thans in huur is bij A. de Jong, voor 75 Cents per week.

2e Koop. Een perceel BOUWLAND, of HOF en DRIES, gelegen onder *'s Princenhage*, aan de Oude Antwerpsche Baan, Sectie I., No. 191, met het HAKHOUT, voor zoo verre dit perceel strekt, en onder No. 224 gedeeltelijk voorkomende, groot te zamen omtrent 71 roeden en 40 ellen. — Aan te vaarden 11 November 1842; verhuurd voor *f* 25,— 's jaars.

3e Koop. Een perceel BOUW- en WEILAND, gelegen als voren, Sectie I., No. 189, met het HAKHOUT, voor zoo verre dit perceel strekt, en onder No. 224 gedeeltelijk voorkomende, groot te zamen 1 bunder, 32 roeden en 40 ellen. — Aan te vaarden 11 November 1839; verhuurd voor *f*. 35,— 's jaars.

4e Koop. Een perceel WEILAND, gelegen als voren, op *Groot Boeimeer*, Sectie I., Nos. 319 en 325, groot 1 bunder, 38 roeden en 50 ellen. — Aan te vaarden 1°. October aanstaande.

5e Koop. Een perceel BOUWLAND, gelegen als voren, op *Zuilen*, Sectie H., Nos. 39 en 400, groot 1 bunder, 40 roeden en 78 ellen. — Aan te vaarden 11 November 1842; verhuurd voor *f* 60,— 's jaars.

6e Koop. Een perceel HOOILAND, gelegen als voren, in *Rooskensdonk*, Sectie B., No. 76, groot 1 bunder, 9 roeden en 90 ellen. — Aan te vaarden 11 November aanstaande.

7e Koop. Een perceel HOOILAND, gelegen als voren, in den polder van *Kraaijenest en Weert*, Sectie B., Nos. 287 en 246, groot 3 bunders, 92 roeden en 80 ellen. — Aan te vaarden 11 November 1842; verhuurd voor *f*. 115,— 's jaars.

De eerste Zitdag zal gehouden worden bij J. BRUINZEELS, in *Bellevue*, te *'s Prinsenhage*, op Donderdag den 6den September 1838.

En de 2de en laatste bij H. SCHRAUWEN, in het *Rood Hert*, aldaar, op Donderdag den 20. daaraanvolgende.

Alles breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigten ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** Bij BROESE en COMP., te *Breda*, zijn de volgende WERKEN over verschillende Wetenschappen verkrijgbaar:

Buieu, Aide-mémoire à l'usage des officiers et des pontonniers. Paris, 1831. *f* 1,10.

Dumas, (Alexandre) Catherine Howard, drame. Bruxelles 1834. *f* 0,60.

Dumont, (Edouard) Précis de l'histoire des Empereurs romains et de l'Eglise. Bruxelles, 1837.

Dupin, Manuel des Étudians en droit et des jeunes Avocats. Bruxelles, 1835. *f* 2,70.

Duranton, Cours de Droit Français. 11 vol. in 8°. *f* 44,00.

Ecoles (Manuel des) moyennes et primaires, revue par Mr Matter. Paris, 1834. *f* 1,25.

Electricité atmosphérique, (Manuel de l') contenant les instructions nécessaires pour établir les Paratonnères et les Paragrêles, par John Marrog. Paris, 1831. *f* 1,25.

Ephémérides universelles, ou Tableau religieux, politique, littéraire, scientifique etc. 12 vol. Paris, 1828. *f* 50,00.

Esménard, Mémoires du Prince de la Paix, 3 vol. *f* 4,50.

Étoffes imprimées (Manuel du fabricant d') et du fabricant de papier peint, par Le Normand. Paris. [illegible]

Evénemens de Paris, en 1830. *f* 0,60.

Fashionable (Manuel de) ou Guide de l'Elégant. Paris, 1829. 60 Ct.

Félix, (St.) Mlle de Marignan. *f* 1,10.

——— Mme la Duchesse de Bourgogne. *f* 1,10.

Fénelon, Aventures de Télémaque, fils d'Ulysse. Gand, 1819.

Ferblantier (Manuel du) et du Lampiste, par M. le Brun. Paris, 1830. *f* 1,25.

Ferrand, Souffrances et Physiologie *f* 1,50.

Florian, Fables, suivies de Tobie et de Ruth. Paris.

Florian, Don Quichotte, 6 vol. *f* 2,40.

Fongeray, les Soirées de Neuilly, Esquisses dramatiques et historiques. Bruxelles, 1827. *f* 0,80.

Forestier, Traité sur le service de l'Infanterie en campagne. Paris, 1824. *f* 0,90.

Forges, (Manuel complet du maître de) par l'ingénieur Landrin, 2 vol. Paris, 1829.

Foucher, une Réputation de jeune Fille. Bruxelles, 1837. *f* 1,15.

Fourneaux d'Usine (Art de construire des) Paris, 1828. *f* 0,60.

Fumer (l'art de) et de Priser, sans déplaire aux belles, enseigné en 14 leçons. Paris, 1827. *f* 0,60.

Gachard, Documens inédits concernant les Troubles de la Belgique sous l'Empereur Charles VI, tome 1er. Brux., 1838. *f* 3,90.

Gamond, (Gathi de) Esquisses sur les Femmes. 2 vol. *f* 2,80.

Gants, (Manuel du fabricant des) par Vallet Artois. Paris, 1835. *f* 1,75.

Gardes Champêtres, (Manuel des) des Gardes Forestiers et des Gardes Pêche. Paris, 1829. *f* 1,25.

Gardes nationaux de France. (Nouveau Manuel complet des) Paris, 1834.

Gastronome, (Bréviaire du) ou l'art de donner le diner de chaque jour etc., par Alex. Martin. Paris. [illegible]

Gay, Salons Célèbres. *f* 3,00.

——— Scènes populaires, 2 vol. *f* 2,80.

Génois, (le Bon Jules de St.) Hembyse, histoire gantoise, 3 tom. Brux., 1835. *f* 4,25.

Géographie de la France, (Manuel de) Paris. *f* 1,75.

Géographie Universelle, ou description générale de la Terre, Brux. 1826. *f* 3,00.

Géographie, (Nouveau Manuel de) par Alexandre Villiers, Paris, 1835.

Géométrie, (Manuel de) ou exposition élémentaire des principes de cette science, par O. Terquem. Paris. *f* 1,75.

Girardin, (Mme de) le Lorgnon. *f* 1,15.

Goldsmith's History of Greece, by van der Pyl, 1823. *f* 1,80.

———, le Ministre de Wakefield, 2 vol. Paris, 1821.

Gonzalès, La Luciole. *f* 1,10.

Gozlan, (Léon) les Influences, 2 vol. *f* 1,80.

——— les Méandres, romans et nouvelles, 2 vol. *f* 2,20.

——— Washington le Vert et Suzanne le Blanc. 2 vol. *f* 2,20.

Grenier, (le Bon) Traité des Donations et des Testamens. 2 vol. *f* 7,50.

Grossi, (Thomas) Marco Visconti, traduit de l'Italien. Paris, 1836. 2 tomes. *f* 7,50.

Guide des Sous-officiers de l'Infanterie Française. Paris, 1809.

Haus, Observations sur le projet de revision du Code Pénal, 3 vol. *f* 8,00.

Hocquart, Dictionnaire d'Orthographie de la langue française, suivant l'orthographie de l'Académie. Paris, 1835. *f* 2,50.

Hohenlohe, (Alex.) Mémoires du prince de. *f* 1,[illegible]

Hoop, (Van der) [illegible] Macott, 1834. *f* [illegible]

Horlogerie, (Art de l') ou Manuel complet de l'horloger et de l'amateur, 2 tomes. Bruxelles, 1828. *f* 2,60.

Hortense, (Mémoires de la Reine) par Cochelet. *f* 2,70.

Hugo, (Victor) Angelo, drame. *f* 0,60.

——— les Chants du Crépuscule. *f* 1,50.

——— Feuilles d'Automne. *f* 1,25.

——— Hernani, drame. *f* 0,70.

——— Œuvres Complètes, 8 livr. Brux., 1837. *f* 12,80.

——— Littérature et Philosophie, 2 tomes. *f* 1,80.

——— Lucrèce Borgia, drame. *f* 0,90.

——— Marie Tudor, drame. *f* 0,90.

——— le Roi s'amuse, drame. *f* 0,90.

——— les Voix Intérieures, poëmes. *f* 0,90.

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.